

Sopot, dnia 23.10.2014 r.

Sygn.: 000316/2

ODPOWIEDŹ NA PYTANIE PRAWNE

skierowane przez Zleceniodawcę Pana Krzysztofa Bukiel - Przewodniczącego Zarządu
Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy w dniu 23.10.2014 r.
o godzinie 15:11 w ramach abonamentu Lex Secure Twoja Opieka Prawna

Przedmiot odpowiedzi:

1. Czy szpital będący samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej może podpisać z lekarzem umowę cywilnoprawną bez przeprowadzania konkursu ofert?
2. Czy podmiot leczniczy będący spółką prawa handlowego albo działający w innej formie prawnej, posiadający kontrakt z NFZ i nie otrzymujący żadnych dotacji publicznych (tym samym nie podlegający pod Prawo zamówień publicznych) może podpisać z lekarzem umowę cywilnoprawną bez przeprowadzania konkursu ofert?

Odpowiedź na pytania prawne:

1. Szpital, będący samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, może podpisać z lekarzem umowę cywilnoprawną bez przeprowadzania konkursu ofert, pod warunkiem, że wartość zamówienia **nie przekracza** wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro liczonej według średniego kursu złotego w stosunku do euro, ustalonego w drodze Rozporządzenia przez Prezesa Rady Ministrów (aktualnie średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych wynosi 4,2249 - Dz.U.2013.1692).
2. Podmioty leczniczy, nie będący samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej, posiadający kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia, ale nie otrzymujący żadnych dotacji publicznych oraz nie podlegający pod Prawo zamówień publicznych, **może podpisać z lekarzem umowę cywilnoprawną bez przeprowadzania konkursu ofert.**

Podstawy prawne:

1. Art. 26, art. 26a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz. U. 2013 r., poz. 217 ze zm.);
2. Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. 2013 r., poz. 907 ze zm.);
3. art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. 2013 r., poz. 885 ze zm.).

Stan faktyczny:

Pan Krzysztof Bukiel (zwany dalej Zleceniodawcą) w nawiązaniu do odpowiedzi na pytanie prawne o sygn. 000313 zadał pytania doprecyzowujące. Zleceniodawca pragnie wiedzieć, czy szpital będący samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej może podpisać z lekarzem umowę cywilnoprawną bez przeprowadzania konkursu ofert oraz czy podmiot leczniczy będący spółką prawa handlowego albo działający w innej formie prawnej, posiadający kontrakt z NFZ i nie otrzymujący żadnych dotacji publicznych oraz nie podlegający pod Prawo zamówień publicznych, może podpisać z lekarzem umowę cywilnoprawną bez przeprowadzania konkursu ofert?

Stan prawny:

W celu udzielenia odpowiedzi na postawione pytanie prawne, w pierwszej kolejności należy odwołać się do przepisów ustawy o działalności leczniczej (dalej jako u.d.l.), która wobec niektórych podmiotów leczniczych wprowadza obowiązek przeprowadzania konkursu ofert podczas dokonywania zamówienia na wykonywanie świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z brzmieniem art. 26 ustawy o działalności leczniczej, konkurs ofert powinien zostać przeprowadzony przez podmiot leczniczy podlegający pod reżim ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych i tylko w przypadku, gdy wartość zamówienia przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30.000 euro liczonej według średniego kursu złotego w stosunku do euro, ustalonego w drodze Rozporządzenia przez Prezesa Rady Ministrów (aktualnie średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych wynosi 4,2249 - Dz.U.2013.1692).

Z powyższych warunków wynika a contrario, że podmiot leczniczy, który nie podlega pod reżim Prawa zamówień publicznych w ogóle nie jest zobowiązany do przeprowadzania zamówień w drodze konkursu ofert.

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej

Biorąc pod uwagę art. 26 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej należy określić, które podmioty lecznicze spełniają przesłanki określone w art. 3 ust. 1 ustawy prawo zamówień publicznych (dalej p.z.p.), co pozwoli na ustalenie kręgu podmiotów leczniczych zobowiązanych, co do zasady, do przeprowadzania konkursu ofert na udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 p.z.p. pkt 1) ustawę Prawo zamówień publicznych stosuje się między innymi do udzielania zamówień publicznych przez jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

Analizując art. 3 ust. 1 pkt 1 p.z.p. mówiący o jednostkach sektora finansów publicznych należy odwołać się z kolei do art. 9 ustawy o finansach publicznych (dalej u.f.p.). Zgodnie z tym przepisem sektor finansów publicznych tworzą między innymi **samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej.**

Biorąc pod uwagę brzmienie art. 9 pkt 10 u.f.p. w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 1 p.z.p. w zw. z art. 26 ust. 1 u.d.l. należy stwierdzić, że **podmioty lecznicze działające w formie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej co do zasady mają obowiązek udzielać zamówienia na wykonywanie świadczeń zdrowotnych w drodze konkursu ofert**, chyba że wartość zamówienia **nie przekracza** wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro liczonej według średniego kursu złotego w stosunku do euro, ustalonego w drodze Rozporządzenia przez Prezesa Rady Ministrów (aktualnie średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych wynosi 4,2249 - Dz.U.2013.1692).

Podmiot leczniczy nie będący samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej

W celu odpowiedzi na drugie pytanie należy przeanalizować art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a Prawa zamówień publicznych i wyjaśnić rozumienie terminu „finansowany w ponad 50%” użytego w tym przepisie, w szczególności należy odnieść się, czy przez finansowanie można rozumieć

wynagrodzenie otrzymywane przez podmiot leczniczy od Narodowego Funduszu Zdrowia za realizację kontraktu z nim zawartego.

Gdyby przyjąć, że otrzymywanie przez podmiot leczniczy wynagrodzenia od Narodowego Funduszu Zdrowia jest finansowaniem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a Prawa zamówień publicznych, wówczas podmioty lecznicze, których część przychodów z tytułu realizacji kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia przekracza 50% całkowitej kwoty przychodów, byłyby zobowiązane do organizowania konkursu ofert.

W literaturze przyjmuje się jednak, że przez finansowanie zamówienia w myśl art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a p.z.p. należy rozumieć przekazywanie środków na funkcjonowanie danego podmiotu, czy też wsparcie przy realizacji konkretnego przedsięwzięcia, działalności (a więc co do zasady – subwencja, dotacja, darowizna). Chodzi zatem o finansowanie, które nie wynika z umowy wzajemnej. Kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia jest umową wzajemną, gdyż Narodowy Fundusz Zdrowia spełnia wobec podmiotu leczniczego (np. spółki prawa handlowego) swoje zobowiązanie wzajemne – płaci za udzielone przez podmiot leczniczy świadczenie zdrowotne na podstawie wiążącej strony umowy (G. Mazurek, Zamówienia publiczne w ochronie zdrowia, Wolters Kluwer, 2013, str. 25).

Powyższe potwierdza opinia prawna Urzędu Zamówień Publicznych (informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 8/2012) pt. Stosowanie ustawy prawo zamówień publicznych przez organizacje pozarządowe uzyskujące dotacje z budżetu państwa na realizację zadań publicznych (dostępna pod adresem <http://www.uzp.gov.pl/cmsws/page/?D;2180>), której wnioski można odpowiednio zastosować do podmiotów leczniczych.

Zgodnie z powyższą opinią pod pojęciem finansowania działalności podmiotu należy bowiem rozumieć przypadki przekazywania środków finansowych danej instytucji na jej ogólne funkcjonowanie, co powoduje powstanie stosunku bliskiej zależności lub podporządkowania beneficjenta podmiotom publicznym. Finansowanie, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a i pkt 4 lit. a p.z.p., nie może być utożsamiane z przekazywaniem środków w zamian za konkretne świadczenie do jakiego zobowiązuje się beneficjent np. umowy o wykonywanie zadań publicznych, bądź kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Zatem, jeżeli wynagrodzenie z tytułu kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia nie stanowi finansowania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a p.z.p., to zawarcie takiego kontraktu **nie wpływa na obowiązek stosowania procedury konkursu ofert przy zamawianiu świadczeń zdrowotnych przez podmiot leczniczy.**

Podsumowując część rozważań dotyczącą drugiego pytania Zleceniodawcy należy stwierdzić, że podmioty lecznicze działające w jakiegokolwiek formie (z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej omówionych w pierwszej części odpowiedzi na pytanie prawne), w tym spółek prawa handlowego i nie otrzymujące żadnego finansowania od jednostek publicznych, nie podlegające pod Prawo zamówień publicznych, bez względu na to, czy mają zawarty kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia, nie mają obowiązku przeprowadzania konkursu ofert na udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Na marginesie udzielający odpowiedzi na pytanie prawne zwraca również uwagę na istotną przy ustalaniu obowiązku przeprowadzania konkursu ofert kwestię spełniania przez podmiot leczniczy warunku **zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym niemających charakteru przemysłowego ani handlowego**, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 p.z.p.. Jeżeli uznać, że dany podmiot leczniczy nie zaspokaja potrzeb o charakterze powszechnym lub potrzeby te mają charakter przemysłowy lub handlowy, wówczas nie będzie go można zaliczyć do kategorii podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 p.z.p. i nie będzie musiał przeprowadzać konkursów ofert przy zamawianiu świadczeń zdrowotnych.

W celu ustalenia, czy dany podmiot został utworzony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego, należy dokonać oceny wszystkich istotnych czynników prawnych i faktycznych, a także okoliczności towarzyszących jego powstaniu i warunków, na jakich wykonuje swoje zadania, biorąc w szczególności pod uwagę niezarobkowy cel działalności, fakt nieponoszenia ryzyka związanego z jej prowadzeniem oraz ewentualne finansowanie ze środków publicznych (informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4/2010 opinia pt. Stosowanie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych przez jednostki badawczo-rozwojowe – ocena możliwości wyłączenia).

Udzielający odpowiedzi na pytanie prawne pragnie zauważyć, że z uwagi na dużą ilość możliwych stanów faktycznych związanych z prowadzeniem podmiotu leczniczego, rozpatrywanie, czy podmiot leczniczy ma obowiązek przeprowadzania konkursu ofert na udzielanie świadczeń zdrowotnych powinno odbywać się w stosunku do konkretnego przypadku na podstawie pełnych danych.

Klauzula prawna:

Przygotowując niniejszą Odpowiedź na pytanie prawne przeanalizowano i polegano wyłącznie na informacjach otrzymanych od Zleceniodawcy. Nie badano, ani nie weryfikowano prawdziwości przedstawionego stanu faktycznego. Sporządzający niniejszą Odpowiedź na pytanie prawne zastrzega sobie prawo weryfikacji niniejszego opracowania w przypadku ujawnienia faktów nieznanых mu w momencie jego sporządzenia.

Niniejszą Odpowiedź na pytanie prawne wydaje się do wiadomości Pana Krzysztofa Bukiel – Przewodniczącego Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy z prawem publikacji przez Zleceniodawcę.

Odpowiedź dotyczy wyłącznie kwestii w niej określonych i nie może być interpretowana, jako obejmująca, w tym przez domniemanie, inne, niewspomniane w niej kwestie.

W niniejszej Odpowiedzi na pytanie prawne zaprezentowano niezależną, subiektywną ocenę sporządzającego, dotyczącą prawnych aspektów przedmiotu analizy, w szczególności ocena prawna przedstawiona w Odpowiedzi nie daje gwarancji wyniku danej sprawy, w przypadku skierowania jej na drogę postępowania sądowego lub administracyjnego.

W przypadku chęci skorzystania przez Pana/Panią z pomocy profesjonalnych prawników – radców prawnych i adwokatów, współpracujących z Lex Secure Sp. z o.o. w ramach Ogólnopolskiej Sieci Opieki Prawnej - należy skontaktować się bezpośrednio z Infolinią prawną Lex Secure Sp. z o.o. pod numerem telefonu 501 538 539.

Niniejsza odpowiedź na pytanie prawne została przygotowana na zlecenie Lex Secure Sp. z o.o. przez LEGALIS Kancelarię Radców Prawnych i Adwokatów Komar-Komarowscy, Piotrowska, Sulima i Partnerzy z siedzibą w Sopocie.

Z poważaniem

RADCA PRAWNY
Kajetan Komar-Komarowski

Lex Secure Sp. z o.o.
Al. Niepodległości 723/2
81-853 Sopot

Wysokość kapitału zakładowego:

NIP: 5862017484
REGON: 191884226
KRS: 0000069507
500.000 PLN opłacony w całości

biuro@lexsecure.pl
www.lexsecure.pl

tel. 58 500 59 00
fax: 58 500 59 01
24h Infolinia Prawna
501538539